

НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

«НОВА ПОШТА»
излази сваког дана ујутру, осим
понедеоника и дана иза празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/1
Телефон: 39-39. Пошт. факс. 173
Чек, рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечна претплата: 2.50 тенга,
тримесечна: 7.20 пенга

Год. II

Ујвидек, субота, 17 октобар 1942

Број 230

Отпочео је одлучујући напад на Стаљинград

Мађарске трупе спречиле су Совјете да пређу Дон

Сиољна полишка Арјеншине остјаје нејромењена

Немачка врховна команда саопштава:

На кавкаском фронту и даље траје напредовање немачких трупа. Југоисточно од Новоросијска опкољене су и уништене непријатељске снаге. Јужно од Туапсеа заузели смо нове висове.

У Стаљинграду тенковска дивизија продрла је до Волге и заједно са одредима пешадије заузела предузећа Берјински.

Дуж Дона мађарске трупе одбиле су и осујетиле све покушаје прелаза непријатеља. На средњем и северном делу фронта борбени авиони бомбардовали су непријатељске центре за снабдевање у позадини. Код Мурманска свугде су одбијени непријатељски противнапади и непријатељске трупе одбачене на полазна места.

Немачки и италијански авиони дању и ноћу су бомбардовали аеродроме Малте. У ваздушним борбама оборено је 8 непријатељских апарата, од ових два у борби са Немцима.

Британски авиони вршили су ноћни напад на места у рајској

области. Становништво је претрпело губитке. Ноћни ловци и противавионска артилерија оборили су 22 непријатељска апарата. У току дневног ваздушног напада на област северне Немачке и Француске оборили смо 3 непријатељска авиона.

Арјеншина и надаље остјаје неутрална

Рим, 16 октобар. (Отефани) — Вашингтонски дописник листа „Критика“ из Буенос Ајреса доноси изјаву веома утицајног дипломате, према којој је аргентинска влада обавестила Вашингтонску да Аргентина наставља досадашњу инострану политику председника Кастиља, и неће преки-

нути дипломатске односе са силама Осовине.

Аргентински новинари после изјаве „Критике“ упутили су питање министру иностраних послова у Буенос Ајресу колико ова вест одговара стварности. Аргентински министар иностраних послова изјавио је да влада није послала у Вашингтон никакво слично званично саопштење, али се обавештење „Критике“ слаже са држањем аргентинске владе.

Аргентинска влада допустила је да се 28 октобра, 4 и 11 новембра истакну у Аргентини италијанске заставе.

Немци су ошћочели нов напад у Стаљинграду

Берлин, 16 октобар. (ДНБ) — Код Стаљинграда и у граду данас је било само артиљеријске борбе, али су немачке трупе у среду изјутра кренуле у нов напад да очисте северни део града од совјетских трупа. Први напад био је управљен против фабрике трактора Берјински, коју су немачке трупе зазеле и тако на овом делу достигле Волгу у ширини од 3 километра. После немачког напада покривотог у среду изјутра, сада се већ пола северног дела Стаљинграда налази у немачким рукама. Болшевици држе само део јужно од фабрике трактора, рафинерију петролеја и железницу која се тамо налази.

Ове успешне нападе против северног дела Стаљинграда извели су пешадски и тенковски одреди. У нападу су исто тако учествовали и авиони-бомбардери, који су на бродоградилниште бацали велики број експлозивних и запаљивих бомба.

На кавкаском фронту исто тако се настављају успешне борбе. Овде је на отсеку ка Туапсеу немачка пешадија потпуно уништила два болшевичка пука и заузела 320 бункера.

Према извештају посебног дописника НШТ-а, напад у Стаљинграду на Берјинску фабрику трактора „Црвена барикада“ и „Црвени октобар“ отпочео је после одбијања једног совјетског противнапада. Изгледа да су Немци сада кренули на одлучни јуриш да заузму делове Стаљинграда који се још налазе у совјетским рукама. Против Берјинско-

фабрике трактора извршили су заједнички напад пioniри, пешадија, тенкови, артиљерија и авиони, и немачко оружје нанело је уништавајуће губитке тамошњим совјетским снагама.

Заузећем Берјинсково фабрику трактора Немци су заузели пола територије Стаљинграда која је била још у совјетским рукама. Сем стаљинградске фабрике топова, рафинерије уља и жичане железнице, у совјетским рукама налази се још један мали троугао. Међутим, његов одбрамбени значај је посрнуо незнатан, јер на немачку артиљерија може са свих страна да обухвати ватром.

Немци су после продирања у Берјинскову фабрику трактора одмах са два клина продрли до Волге, и тако осигурали тамо линију дугу три километра.

Берјинскова фабрика трактора било је једно од највећих предузећа тешке совјетске индустрије, које је до 1939 годишње лиферовало 3500 трактора, а од 1939 овде су се производили тенкови и најтежи совјетски тенкови.

Закон о усћомени на херојски поћинулоћ Заменика Рејенша примљен је у Парламенту и у појединостима

Будапешта, 16 октобар. — (МТИ). На јучерашњој седници Парламента, која је почела у 10 часова пре подне, примљен је и у појединостима законски предлог о признању успомене и народне захвалности на херојски умрлог Заменика Регента.

После тога Парламентат је наставио дебату о законском предлогу о чиновницима, који је изгласаћ.

Претседник владе у Унгвару

Будапешта, 16 октобар. (МТИ) Претседник владе Калан Миклош говориће у недељу на великој скупштини Уједињене хришћанске народне лиге у Унгвару.

КОНФЕРЕНЦИЈА У ТЕХЕРАНУ

Анкара, 16 октобар. — (НШТ) У Техерану се већ два дана налази британски министар за Блиски Исток, сер Кеси. У Техерану се под његовим претседништвом воде преговори између британских и совјетских војних стручњака о питањима снабдевања Совјетске Уније.

Са британске стране овој конференцији присуствује генерал Вилсон, врховни командант савезничких трупа на Блиском истоку, а са совјетске стране генерал Новиков и амерички технички стручњаци.

0000000

МОЛОТОВ ЈЕ ЗАДОВОЉАН РУЗВЕЛТОВИМ ГОВОРМ

Берлин, 16 октобар. (ДНБ) — На московском радију прочитано је саопштење са потписом Молотова у коме са великом радошћу према последњој изјави Рузвелта, а нарочито онај део да вође сила Осовине треба извести пред суд. Са совјетске стране и овде се показује немоћан бескоји једино могу да испоље према вођама сила Осовине.

Свечаном отварању бране код Бекешсентаандраша присуствовао Регент

Будапешта, 16 октобар. (МТИ) — У четвртак Његова Преузвишеност Регент витез нађбањан Хортхи Миклош отворио је у оквиру великих свечаности бродарске бране у Бекешсентаандрашу које су назване по имену витешког смрћу погинулог витеза нађбањан Хортхи Интвана, Заменика Регента. Овај део реке Кереша значи много за водени саобраћај у овом крају, јер има да донесе привредном животу велика предности. Ове бране назване су именован херојском смрћу погинулог Заменика Регента због тога што је он у своје време управљао радовима у државним фабрикама машина и челика, које су спремале приборе за ове бране.

Његову Преузвишеност Регента дочекали су приликом ове свечаности претставници града Чонграда. Отуда су Регент и његова пратња обišли пут дуж реке Кереш на броду „Међер“. На обема обалама Кереша окупила се маса света која је топлим и срдачним овацијама дочекала Регента.

Приликом дизања бране код Бекеша Регент је разговарао све конотруције.

Претседник владе Калан Миклош још је наредио у својству Министра пољопривреде да се израде планови о проширењу бродарства на Керешу. На тај начин Кереш, који је до сада био плован само на 40 километара, постао је плован за још 110 километара, што значи да је на тај начин омогућено превозовање око 20.000 катастрофалних јутара земљишта.

Његова Преузвишеност Регент детаљно је провјерао све ове уставове, а затим је по подне отишао на Бекешсентаандраша.

Херојска смрт италијанског генерала

Рим, 16 октобар. — (МТИ). Италијански генерал Алесандро Предијери, командант брешчијанске дивизије, погинуо је на египатском фронту херојском смрћу.

ШПАНСКИ ЛИСТ О ДУЖИНИ ТРАЈАЊА РАТА

Мадрид, 16 октобар. — (ДНБ). Шпански лист „Мадрид“ бави се питањем трајања рата и констатује да овај рат може још дуго трајати, али је резултат већ одлучен у корист сила Осовине. Осовина сада нема потребе за муњевитим ратом како би прибавила богате области у производима и природном благу, јер се ове већ све налазе у поседу Осовине, и тако се снабдевање сила Осовине на свима пољима јако поправља. Сада Англосаксонци треба да журе да поврате од Осовине оно што је од њих заузето. Англосаксонска блокада је промашила циљ, а наспрот томе осовинска противблокада је много успешнија. Енглези би прво требало да добију битку за Атлантик, али је то веома тежак задатак.

„ЕКОНОМИСТ“ О ПОЛОЖАЈУ СОВЈЕТА

Амстердам, 16 октобар. (ДНБ). Лист „Економист“ бави се положајем Совјета и констатује да је он ванредно тежак. Совјетска Русија личи на тешког болесника. Она је изгубила трећину становништва. Производња угља толико је опала да износи само четвртину производње Немачке. И снабдевање је ванредно тешко, тако да у круговима радничке влада због тога атмосфера огорчења.

Према листу, испадање Совјета могло би да буде кобно по Англосаксонце. „Економист“ констатује и то да време не ради за Совјете.

o|||oo

ПОТОПЉЕН ЕНГЛЕСКИ БРОД НА РЕЦИ СВ. ЛОРЕНЦ

Амстердам, 16 октобар. (ДНБ). На канадској реци Св. Лоренц усред дана торпедован је британски трговачки брод од 4 хиљаде тона „Фредерик Самсон“ који је пловио у једном мањем конвоју. Према извештају енглеске обавештајне службе торпедовање се догодило у четвртак у зору, али много дубље него досадања торпедовања. Од посаде брода свега четири човека су спасена.

ЕНГЛЕЗИ СУ ЗА 6 ДАНА ИЗГУБИЛИ 162 АВИОНА

Рим, 16 октобар. — (МТИ). Према италијанском извештају, Англосаксонци су за 6 дана изгубили 162 авиона у северној Африци и над Средоземним Морем. Италијанска штампа у вези с тим констатује да су Англосаксонци после неуспеха сувоземних напада отпочели ваздушну офанзиву, али се она исто тако изјавила као и њихов покушај искрцавања код Тобрука.

Кроз ШТАМПУ

Намере Англосаксонаца у Западној Африци

„Пестер Лојд“, у извештају свога берлинског дописника о ставу званичног Берлина према вестима о англосаксонским офанзивним плановима против Дакара, пише: „У круговима у Вилхелмштрасе сматра се за неупућено заузимати став према многобројним, делимично противречним вестима о наводним намерама Велике Британије и Сједињених Држава у западној Африци. Ипак, чињеница да се не само штампа неокупираних, него и запоседнуте Француске врло живо бави англосаксонском претњом западноафричким деловима подручја француског колонијалног царства, свакако се може сматрати као израз тога, да вести о томе треба одбити. Сме се, дакле, претпоставити да се развој догађаја прати са највећом пажњом не само у Вишију, него и у Берлину. Каква се, међутим, стварна војна важност придаје с немачке стране, делом узнемиравajuћим француским вестима о плановима англосаксонских сила, то је тешко установити, пошто, разумљиво, немачко ратно вођство о томе не жели да даје никакво обавештење.

*

„Фелкшпер Беобахтер“ доноси, под насловом „Британска јесен 1942“, разматрања из пера шефа штампе Рајха, Хелмута Сндермана, који истиче разлику између јесени 1942 од јесени 1939 за Велику Британију. Тада се још могло — вели се у чланку — дозволити себи да се слом Пољске сматра као несрећан случај, и разведравати се плановима напада на Норвешку и на Руску област. Није то већ више на знама 1940—41, у којој се у резерви држала југословенска, америчка, а пре свега совјетска карта, да би се тиме охрабривало. Давно је прошла — подвизачи Сндерман — и кулминација расположења у јесен 1941, кад се још сматрало сан о наполеонској судбини немачке војске, и кад је изгледало по себи разумљиво да ће Совјети за Енглеску војевати рат а Сједињене Државе га, најзад, довршити.

Давши, затим, кратки биланс рата, Сндерман, по „Фелкшпер Беобахтеру“, подвизачи да је британска утеха, по којој Енглеска највише битака губи, изузев последње, изгубила данас своју делотворну снагу, и завршује: „Енглеска се данас налази у сличној кризи каква је 1917 почела у Немачкој. — криза унутрашње сумње у властити свет, и криза социјалне револуције у зачетку. Она је провајала из времена унутрашње трулости британског система који је донео рат, и на небројених удараца које британско ратно вођство мора да прима. Ми не знамо хоће ли ова јесен бити већ Британија последња ратна јесен. Али знамо да би идућа могла да лежи, над Острвом, још мутније и непрозирније“.

*

„Појес Винер Тагблат“ доноси из Стокхолма: „Совјетски захтев да се одмах реорганизује укупно „савез-

нично“ ратовање, са циљем да се образује јединствена команда, у енглеској штампи се расправља још само на рубовима. Опрезно се изјављује да Совјети и у том погледу треба још мало да се острве, пошто се таква темељна реорганизација не може преломити преко колена. Прво се мора сврха свести на ужу меру, изјављује се у Лондону, наиме потпуно довољно изравнање у британско-америчком ратном вођству. То значи одлучан отказ Стаљинова захтева и једнодушну тврдњу да се у англо-америчком Ратном савету жељ, пре свега, остати међу собом. Утешно се изјављује на званичном месту у Лондону да ће се стални совјетски приговори и све више понављана критика већ умјерити када започне офанзивни програм Британаца и Американаца. Сада, стоји се при томе да се створи ужи савјет између генералштаба Енглеске и Сједињених Држава. Но, и овде је пут тежак, и јасни успеси тешко да се могу очекивати док Американци сами не буду начисто коју процентну отопу свога оружног потенцијала желе да уложе у своју властиту војску, а колику процентну отопу за задовољење материјалних потреба својих савезника“.

*

„Берлинер Берзонштајгунг“ доноси из Буенос Ајреса: „Врхунац приредба поводом 450-годишње годишњице открића Америке сачињавала је масовна манифестација националистичке омладине. Већ у почетку су се чули бурни узвици „Ватерло“ претседнику државе Кастиља, као чувару неутралности, а тиме и мирног рада, као и војске и морнарице. Они говорници, за бурно одобравање око 20.000 учесника, прокламовали су чврсту вољу да свом савезом подупру националну свест аргентинског народа и политичку неутралност претседника Кастиља: „Суице Пампе нема не постане звезда у растави једне стране силе —, та парска једнога од говорника била је идеја водња цело манифестације. „Ми неможемо изгубити да захтевамо од Немачке и Италије“, позвао је познати националист Хенри Ривас, са јасном алузијом на аргентинска Фолкландска острва, која је запосела Енглеска. „Овај Осовине нема нису изгубила одуевало.“ Секретар омладинске организације Бернандо — по „Берзонштајгунгу“ — подвизачи је да аргентински народ није у ратном сродству са народом Сједињених Држава.“

Смена страже

(ORSÉGVÁLTÁS)

Премијера најактуелнијег мађарског филма данашњице

Пагер Антал, Чортош Ђ. и Хидвеги Валерија

У сали су инсталирани модерни апарати за хлађење дворане

ПРИВРЕДНИ СПОРАЗУМ БРАЗИЛИЈЕ И СЈЕДИЊЕНИХ ДРЖАВА

Рио де Жанейро, 16 октобар. (Стефани). Владе Сједињених Држава и Бразилије потписале су споразум према коме Сједињене Државе купују од Бразилије кафе, какаоа и каучука у вредности од 127 милиона долара.

Јасно је да је то била цена за коју се Бразилија продала Рузвелту.

ГОСПОЂА РУЗВЕЛТ ПОСЕТИЋЕ ЛОНДОН

Мадрид, 16 октобар. — (ДНБ). Како се из Вашингтона јавља, супруга претседника Уније г-ђа Рузвелт изјавила је претставницима штампе да ће ускоро отпутovati за Енглеску. Она ће том приликом посетити Лондон и водити преговоре са водећим енглеским круговима.

— Катастрофалан пожар у америчкој филмској фабрици. Из Вашингтона се јавља: У студио велике филмске фабрике Метро-Голдвин-Мајер у Калвер Ситију избио је велик пожар из непознатог узрока. Штета изазвана пожаром цени се на 25.000 долара.

Претплаћујте се на
„Нову пошту“

Незадовољство у Немачкој због писања швајцарске штампе

Берлин, 16 октобар. (ДНБ) — У министарству изостраних послова на конференцији у четвртак по подне посланик Шмит бавио се држањем једног дела швајцарске штампе. Наглашено је да поједине швајцарске листове пишу у таквом правцу о политичким и војним питањима које не одговара неутралности. Тако велик народ као што је немачки не може допустити да штампа ма које државе дужи време испољава противнемачко држање. Ако сама штампа не може да се обузда а одржи најстрожију неутралност, онда влада дотич-

не државе треба да промије одговарајућа средства и начине којима ће пресекити штампу на одржање часне неутралности.

У вези са држањем једног дела швајцарске штампе посланик Шмит потсетио је на следеће речи Беамарка: „Народ треба да плати оно прозоре које је штампа разбили“.

Немачка ништа друго не тражи од Швајцарске већ одржање часне неутралности. Не може допустити да се ма каква скандалозна штампа игра отпричељем немачког народа.

Генерал Смитс одржао говор пред оба Дома

Берлин, 16 октобар. (БТ) — Председник владе Черчил изјавио је на седници Доњег дома да ће председник Јужноафричке Уније Смитс ускоро одржати говор на заједничкој седници Горњег и Доњег дома. Том приликом либерални посланик сер Керимен упитао је Черчила да ли ће и енглески радио преносити овај говор. Черчил је дао овај одговор:

— Он не говори само енглеском народу, него целом свету!

„Дејли Хералд“ у вези с овом вешћу наговештава да је посетила генерала Смитса енглеској престоници у вези са важним питањима о новим стратешким одлукама савезника у погледу будућег ратовања. Енглеска влада ће том приликом заузети нарочит став. Какав ће тај став бити, за сада се још не може знати.

(•)

УХВАЋЕН ВОЂА ПОБУЊЕНИКА У ВАЗИРИСТАНУ

Рим, 16 октобар. (МТИ) — Према извештају „Пополо ди Рома“ из Бенглока, Британци су послали једну жену вазирстанском кану Абдул Касару, који годинама предводи авганистанске побуњенике. Жена је рекла кану да му шеснаестогодишњи син лежи болестан у једном селу. Абдул Касар је кренуо у пратњи жене ка селу, али су у брдима удариле на њега Британци и ухватили га. Екстремно вазирстанских побуњеника преузео је сада кан Видура Касар.

oo • oo

ГРАДОНАЧЕЛНИК БУКУРЕШТА ГЕНЕРАЛ ФЛОРЕСКУ ИЗВРШИО САМОУБИСТВО

Јуче пре подне извршио је самоубиство градоначелник Букурешта, генерал Флореску. Разлог самоубиства још није утврђен.

Око 2 и по хиљаде особа губе мађарско држављанство

Службени лист објављује наредбу Мин. унутрашњих дела бр. 477.000/42, којом око 2 и по хиљаде особа, на основу 1 § Зак. чл. 1939:ХИИ, престају бити мађарски држављани. То су особе које су путем иселјења стекле странско држављанство, што важи и за случај да су држављанство стране државе стекли и пре дана ступања на снагу овога закона. Мађарско др-

Агенција „Стефани“ о Рузвелту

Рим, 16 октобар. (МТИ) — Агенција „Стефани“ бави се новом променом боје Рузвелта. Председник Сједињених Држава изјавио је у супротности са раније наглашаваном мишљењем да Италију не сматра зарађеном силом и да Италијане који живе у североамеричким Сједињеним Државама брише са карте неприятељских иностраних држављана. Нови лик Рузвелта стоји у вези са изборима који се приближавају. Председник који је досада гони америчке Италијане, затварао америчке италијанске новинаре, други пут их уписивао на приу месту, сада би уведањем неколико полицијских мера желео да придобије Италијане за партиске присталице. Међутим, амерички савезници „незарађене Италије“ најчешће су са личношћу председничком и његовим рђаво прикривеним плановима. Председничка превртљивост неће поставити Италијана поред не-

пријатеља Осовине. Осујеђен је и Рузвелтов план да добро плаћени Италијани кортежују за њега. Једна личност са италијанским именом ипак се нашла која је, следећи примере, стајала поред Рузвелта и хушкала Италијане на слична дела. Ла Гвардија, градоначелник Њујорка, јесте дотична личност, али његово врбовње једва да ће имати успеха, јер сваки амерички Италијан зна да градоначелник који се сматра Италијаном и данас је само оно што је увек био: Јеврејин.

Италијани Сједињених Држава не одушевљавају се Италијанцама тачна Ла Гвардије. За једног Италијана већ се иначе јако одушевљавају, и не може им из срца заборавити одушевљење за другог. Онај који је сада најпопуларнији од свих америчких Италијана јесте Гроси, који је недавно потопио два бојна брода Сједињених Држава.

Стаљин је изразио своје незадовољство бришанском амбасадору у Москви због недовољне помоћи Совјетској Русији

Цариград, 16 октобар. (ДНБ) — У овдашњим иностраним круговима проноси се вест за Кујбшева да је Стаљин дао изјаву московском дописнику „Асошијетед Преса“ у вези свога разговора са британским амбасадором у Москви сер Кером.

Приликом тог разговора Стаљин је тобоже изјавио своје незадовољство против Англосаксонаца, што овај није одржао своје обавезе дати Совјетској Унији због њиховог прогнанања совјетска армија је имала тежке губитке у последњим борбама на фронту. У даљој изјави Стаљин је нагласио како се у цариградским странам круговима тврди, да британски Стаљинград за време вешће недеље одбране нису уопште употребљавали никакво енглеско и америчко оружје.

Стаљин је том приликом повозао своје жалбе што Британци и Американци нису одржали своје обећање у погледу стварања другог фронта. Он је указао на тешку ситуацију Совјетске Уније која ће настати ако њени савезници не буду одржали своја обећања.

После овог разговора Стаљина са енглеским амбасадором у Москви сер Кер тражио је дозволу од своје владе да се авионом одмах врати у Британску, како би о својим разговорима са Стаљином могао лично да поднесе реферат председнику владе Черчулу.

Став Берлина према писању швајцарске штампе

Будапешта, 16 октобар. (Телефоном) — Пре неколико дана немачки надлежни кругови изразили су своје велико незадовољство због држања извесних швајцарских листова и новинарских конферанса.

Данашњи надлежни немачки кругови дали су оштару изјаву против извесних швајцарских листова који се не придржавају начела строгог неутралности. Већ и раније су се чули гласови против извесних новинарских кругова у Швајцарској, а у данашњој изјави Вилхелмштрасе директно осуђује писање оног дела швајцарске штампе која под маском служи непријатељској пропаганди. У изјави немачких надлежних кругова подвучени се да се мисли на углед-

HEMZETI (Аполо)

Огњени ђаво (TÜZÖRDÖG)

Премијера одличног историјског немачког филма

Марија Холцмајстер, Фриц Камперц и Х. фон Штолц

Увек најновији мађарски и Уфа журнал.

АТИЛА

Плава птица (KÉK MADÁR)

Грандиозан амерички колорисан филм

Шарли Темпл

Улазнице се могу преко целе недеље унапред водити на нашој благајни

ЗРИЊИ (Рекс)

Једна чинија сочива (EGY TÁL LENCSE)

Премијера одличног мађарског шалвог филма

Каради К., Јанор, Мали Г., Чортош, Киш, Макларн З.

У ЗАГРЕБУ ПАО СНЕГ

Загреб, 16 октобар. — (БТ). У околини Загреба пао је први снег на околне планинске висове. У вези с тим завладала је у целој околини хрватске престонице велика хладноћа.

oo|||oo

У БУДАПЕШТИ СУ ОБЈАВЉЕНА ДВА РАДНИКА КОЈИ СУ ИЗВРШИЛИ КРАЂУ ЗА ВРЕМЕ ЗАМРАЧИВАЊА

Будапешта, 16 октобар. (МТИ) — Преко суд за област Будапеште осуђио је на смрт Калма Иштвана, 64-годишњег фабричког радника и Кап Андраша, 60-годишњег бизнис премера, јер су крајем септембра за време замрачења провалили у један подрум и једну радionicу у Непт-сентлеринцу. Молба за помиловање осуђених одбијена је, а пресуда над њима извршена је у петак у подне у дворану затвора.

У понедељак по подне одржаће се ванредна седница Градског већа

Ужи одбор састаје се данас по подне у 5 часова

Г. д-р Фернбах Петер, велики јупан града Ујвиедека, сазвао је за данас по подне у 5 часова ванредну скупштину ужег одбора Градског већа у циљу да се спреми материјал за седницу вишег одбора, која ће се одржати у понедељак, у 5 часова по подне у свечаној дворани Градске куће. На дневном реду ванредне седнице ширег одбора налазе се дванаест тачака, а изме-

ђу осталог предлог градског буџета за 1942/43 годину, подизање економске и домаћичке школе у Ујвиедеку, давање зајма и побољшање кредитних услова за мале занатлије и трговце, издавање у закуп спортског игралишта „Хортхи Миклош“, спортског игралишта немачке омладине „Хитлер Адолф“, као и друга важна питања.

не швајцарске листове: „Ноје Цирхер Цајтунг“ и „Базелер Нахрихтен“. Писање тих листова о ратној ситуацији, као и о немачким унутрашњим приликама, као и изгледима на победу једне или друге стране, нуколик се не слаже са неутралном политиком швајцарске владе.

Овом коментару из Вилхелмштрасе додаје се да Немачка тражи од Швајцарске да у неутралности не гледа само права, него да у спровођењу неутралне политике гледа и своје дужности. Улога Швајцарске у новој Европи зависиће од држања Швајцарске, јер ко не узме учешћа у игри, не може узети удела ни у подели добитана. Ако неко сматра да је потребно да чини пераде, онда то може да чини у својој кухињи, а не у великој госптинској соби Европе, у којој је данас господар Немачка. Немачка ће бити приморана да против оваквих фактора употреби и своје право вештине. Д-р К. П.

oo|||oo

МАЂАРСКИ ДИПЛОМАТИ ИЗ ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ СТИЖУ У СУБОТУ У БУДАПЕШТУ

Будапешта, 16 октобар. (МТИ). Мађарске дипломате из Бразилије и Јужне Америке, на челу са Хортхи Миклошем млађим, бившим послаником у Рио де Жанеиру, стигли су у петак у подне посебним возом у Милано. Посебни воз стиже у суботу у Будапешту.

ДАКАР

Дакар, највеће пристаниште француских колонијалних посела, на обали западне Африке, стоји поново у средишту светске пажње, пошто се, изводно, са англоамеричке стране спрема напад на ову тачку. Далека Дакара од најближег пристаништа Бразилије, Пориамбула, налази се свега 3000 км., коју раздаљину брод могу да савладају и авиони и бродови, тако да са гледишта окретања међукоонтиненталног саобраћаја дакарско пристаниште има преокласну важност.

Пред огромним пристаништем отворенима угља у Дакару налазе се дању-ноћу сваковрсна бродови, од малих до највећих, опскрбујући се са далеке путеве угљем. Ту је непрекидан бучан живот, казалице и други стројеви и уређаји у сталном су погону, гола и полугола угљеним прашином умазана радница гамижу на све стране, бука и галама је страсна.

У Дакару је све црно и свако је црно. У ваздуху стално лутује дебео слој микроскопски ситних честича угљене прашице, и окрљује одело, људска и животињска тела баш као и зидове кућа, путеве, собице намештај, улична дрвећа. Кад задрмаш ма које дрво, са грана пада у дебелим слоју, као кад задрмамо снежну грану, — црна угљена прашина. У Дакару је и небесни свод преко воде мистичан, као да се тамо хваће.

Угљена прашина продере и у ноћна забавишта, ма да су ова испод земље, што с обзиром на страховиту тропску жегу, није много пријатно. И ту доминира угљена прашина, — лепа се на знојава плећа играчица, улази у виске чаше; кад задрмаш дакарски сондеж — осветљено под сувима светле зрна прашице...

Иако град лежи на морској обали, вreo пустињски ветар не пушта у град овази дух мора, тако да је у Дакару палена жег. Становници Дакара троше пет пута толико водe на прање и освежавање колело људи у ма којом другом делу света. Француски писац Криспа, који је свега једну ноћ провео у Дакару, каже да се две недеље морао стално да купа док није, с тешком муком, скинуо са тела на њему накупљено угљено припо.

Француска од 1607 черто држи у рукама Дакар. Те године набала је она буна против Француза, прими су се дигли против болних, али је, захваљујући великој енергији и јунаштву једног младог француског официра, Херена, отиар брод окренута у корнет Француза. Он је, откривши се у пристаниште са свега неколико морнара, нашо побуненима, ослободио заробљеног француског конзула, и вачио ред у обесправљеном граду. Потпуно је претом 1200 прица, али је Дакар спасен и остао черто до данас у француским рукама, премда су његови становници врло различите, обојене и боље народности.

Услови пријема у М. кр. трговачку високу школу у Ујвидеку

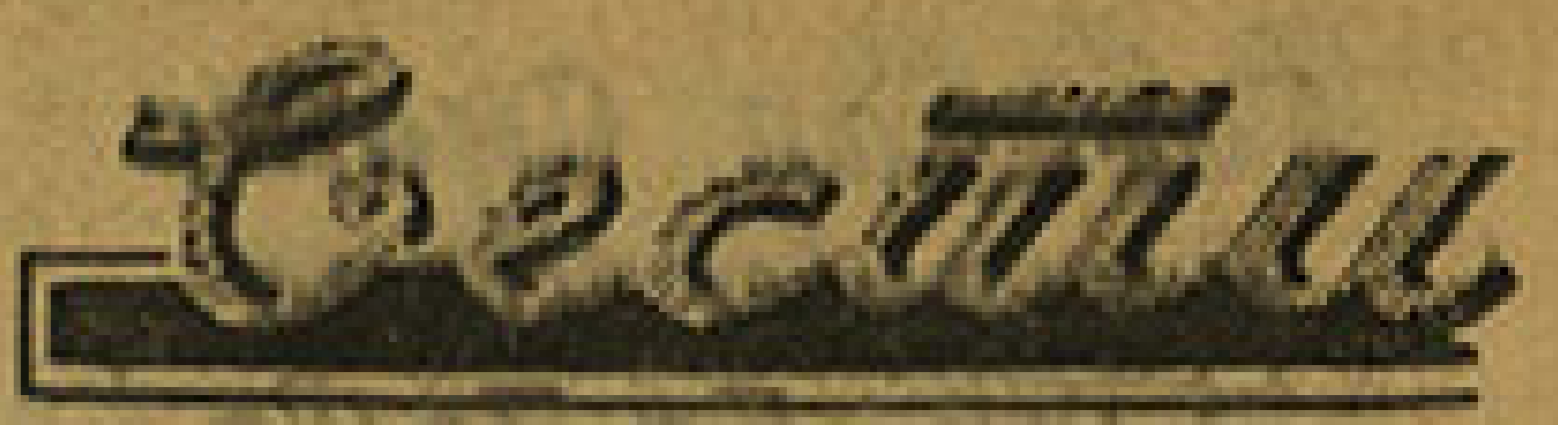
У току месеца октобра у Ујвидеку се отвара м. кр. Источна трговачка висока школа. За време двогодишњег учења у Високој школи циљ и задатак је с једне стране, да ученицима пружишину стручну трговачку обуку, с друге, да за привредни живот у првом реду отвара стручњаке који ће бити потпуно оријентисани с привредним односима балканских земаља и држава на Блиском истоку, и бити способни да изграђују даље трговачке и индустријске везе са тим земљама важице са нашег гледишта. У Високу школу могу се уписати савршена ученици гимназија, трговачке, пољопривредне или знагате оредње школе са сведоџбом о испиту зрелости. Уписана крајем друге године добијају сведоџбу о трговачким наукама, што их овлашћује да продуже своје студије на политехничкој у Будапешти или на економском факултету Универзитета у Коложвару, где евентуално могу отићи и докторат.

Ради дозволе уписивања за садашње полугодишње молбе треба непосредно слати универзитетском одељењу м. кр. Министарства вера и просвете (Будапешта V., Батори уца, 12/II) поштом сла лично. На молбу треба ставити таксену марку од 50 филера. Ако се располаже сведоџбом савроаштва, молба је ослобођена од таксе.

Уз молбу треба приложити сведоџбу зрелости, ко није матурирао ове године, сведоџбу о моралном понашању постављену од надлежне власти а ако жели повлашћен пријем, треба да поднесе изјаву у форми сведоџбе издате од стране месних власти, којом се доказује да ли потпада под одредбу IV B. чл. 88 1939. Уколико то не би био случај, за доказ овога треба поднети сопствену крштеницу, као и крштенице родитеља и њихових родитеља (које се могу — ако не стоје на располагању — у случају пријема поднети накнадно до 31 октобра. Упис се врши непосредно код управе Високе школе у Ујвидеку, у Административној палати, до 30 октобра. Пријемом првог уписа и сваког даљег полугодишња има да се плати на име уписине 5.—, школарине 60.—, и узгредне таксе 5.— пенга. Потпуно или делимично ослобођење од школарине управу школе може одобрети ђацима са одличном спремом, или ако се налазе у тешким социјалним приликама. Са Високом шко-

лом биће водени ђачки интернат и менаџ. Пештома који ће становити у интернату биће смештени по собама од 2—4 кревета, тако да за ложење, осветљење, послугу, купање и троструки дневни оброк јела плаћају свега месечно 70 или 80 пенга, већ према томе колико њихова соба има кревета. Ова свота треба да се исплати свакога месеца до 5 унапред. Овај пештомац који жели да се користи само храном за сада ће плаћати месечно за доручак, ручак и вечеру 50 пенга. Министарство ће систематизовати за пет одличних и савроашних слушалаца ослобођење од школарине, бесплатан стан и потпуну опскрбу у облику стипендије, као и ослобођење од школарине и давање стана и пуне опскрбе уз накнаду од 40 пенга месечно, у облику тзв. полустипендије за 10 слушалаца. Они који желе да се користе овом стипендијом нека то нарочито истакну на својим молбама на спољњем делу.

Нова Висока школа на јужној обали наше земље биће прва станица Европе куда ће радо долазити омладинци на земљама јужно и источно од нас. На тај начин ће Ујвидек постати зборно место оне омладине жељне учења, чије ће позивице задатак бити да ради на привредном унапређењу своје отаџбине. У новој Високој школи поред немачког, италијанског, француског и енглеског језика, омладинци ће се дружити прилика да науче и хрватски, бугарски, српски, турски, албански и румунски језик, и омогућиће им се додир са омладином оних земаља. Омладинци који завршили ову школу могу се одлично квалификовати, захваљујући својој стручној спреми, код својих оних индустријских и трговачких предузећа која одржавају везе са балканским земљама и земљама на Блиском истоку. Организацијом нове Високе школе влада жели да се мађарска омладина на одговарајући начин и што брже смести у привредни живот, и черто је уверена да ће велика корист која је поднета подизањем ове Високе школе, услед интересовања које ће развити у кругу омладине, наћи на успешан одјек. У отварању Високе школе за све информације може се обраћати писмом, лично или телефоном, непосредно универзитетском одељењу м. кр. Министарства вера и просвете.

СУБОТА, 17 ОКТОБАР 1942.

— Недеља у Успенској цркви. Сутра, у недељу, певаће Хор Саборне цркве у Успенској цркви. Велика јектенија — Марикиновића, Слава — Бортианског, Свјати Војво — Чајковског, Алнуја и даље — Бортианског бр. 2, За мртве — Христиана, За оглашене — Тајчевића, Херувимска песма — Тајчевића (српски текст), Оца и Сина — Ружића, Милоот мира и даље — Соколова, Тебе појем — Станковића, Достојно — Добри Христова, Прозбена јектенија — Тајчевића, Оче наш — Вичичког (сопран соло Нада Мушица), Једин свјат — Бортианског, Причасно: Стахира српским светитељима — Ружића, Завршино — Вичичког, Вуди мија — Бортианског, Кољ славице — Бортианског (256).

— Разрешен дужности жупник римокатоличке цркве у Зомбору. Анте Скендеровић, жупник римокатоличке цркве у Зомбору, разрешен је дужности по налогу надбискупије у Калочи. На његово место постављен је Штофлер Мартон.

— Позив економима у Сабадики. Градско начелство позива све економе који имају коменционаше намештенике, да се најкасније до 26 октобра пријаве у градској кући соба бр. 123 на II спрату, и нека саопште за које раднике желе да осигурају цокуле, које ће стајати око 30—35 пенга пар. Ове цокуле засада ће се давати искључиво пољопривредним коменционашима, Док их други радници или чланови породице коменционаша не могу добити.

— Течај за градске и општинске физике у Будапешти. Градоначелник са. кр. града Ујвидека позива сви лекаре да ће у Будапешти у Земљском хитнојем заводу почети 7 јануара 1943 године течај за градске и општинске физике са завршним лекарским испитом. Позивају се сви лекари који желе да позађају овај течај и да полагају завршни испит да се ради обавештења јаву у м. кр. Градском одељењу у Ујвидеку, гр. Андраши ул. 1.

— Канал Фрање Јосифа потпуно се исушио на неким местима. Канал Фрање Јосифа, који као саобраћајна артерија у привредном животу Бачке игра видну улогу, потпуно се исушио на неким местима. У историји овог канала ово је први пут да се осуши.

— Нестанак 25-годишње девојке. Родитељи 25-годишње девојке Вароши Аранке пријавили су полицији нестанак своје кћери, о којој већ читаве две недеље немају никаквих вести. Полиција води истрагу.

— Старост га спасава од преког суда. Како се јавља из Сексарда, 73-годишњи поседник Мађар Имире из Нађфосеа напао је за време замрачивања свог старог непријатеља, суседа Маурера Булу. Маурер је услед тешких повреда подлегао у болници. Државни тужилац окружног суда у Сексарду нашао је да се оптужени Мађар, с обзиром на своју старост, не треба да изведе пред преки суд.

ЗУБНА ОРДИНАЦИЈА
КАРЛО ГАЈЕР

Вади зубе потпуно без болова. Бломбира, прави златне и разне металне зубе и целе вилице без научука са гаранцијом. — Пацијенте из околине за 24 сата свршава. 1463

УЈВИДЕК

Хитлер Адолф ул. 16, I спрат
поред Париског магацина

— Пакети са војном одећом могу се слати на фронт до 24 октобра. Према наредби надлежне власти, пакети са зимском одећом за хонведе на фронту могу се послати најкасније до 24 октобра. Може се слати само одећа која је одређена за хонведе, а не могу се слати намрнице ни писма. Пакете треба паковати само у вреће или јако платно. Пакет може да износи највише 10 килограма.

— Нов мост на Дунаву. Јављају се Софије да ће за неколико дана у Букурешт отпутovati посебна комисија, под вођством генералног директора у Министарству грађевина, Сермадејеву, ради преговора о изградњи једног новог дунавског моста.

— Изгубљене рукавице. Један пар драг кожных рукавица изгубљен је преко пута од Поште. Може се поштом налазач да их донесе у администрацију Нове поште, Орсагаслоу ул. 64.

Нова наредба о затварању радњи

Градоначелник Ујвједке веток д-р Нађ Михлош објавио је наредбу о новом начину затварања радњи. Ова наредба садржи следеће:

За време летње сезоне (од 15 маја до 30 септембра):

1. Радње које се баве повлаучиво продајом животиња намерница на територији града Ујвједке — издвојене радње на ченејским и ујвједским салашима — могу своје радње држати отворене од 7 сати најутра до пола 1, а по подне од 3 до 7 часова.

2. Трговане огревином дрветом и угљем могу држати такође отворене радње од пола 7 до пола 1, а по подне од 3 до 6 часова.

3. Радње које не продају животне намернице могу бити отворене од пола 8 до пола 1, а по подне од 3 до 6 часова.

4. Радње које продају животне намернице на ченејским и ујвједским салашима могу своје радње држати отворене почев од 8 часова најутра до пола 1, а по подне од 3 до 7 часова.

За време зимске сезоне почев од 1 октобра до 30 априла:

1. Радње искључиво за продају животиња намерница могу бити отворене од пола 8 до пола 1, по подне од 3 до 7 сати.

2. Трговане са огревином дрветом и угљем од 7 ујутру до пола 1, и по подне од 2 до 6 сати.

3. Радње које не продају животне намернице од 8 часова најутра до пола 1, а по подне од 3 до 6 сати.

4. Радње које продају искључиво или претежно животне намернице на ченејским или ујвједским салашима (шпекерарија и трговца месоветом робом) од пола 8 до пола 1, а по подне од 3 до 7 сати. Искључиво за препродајне радње се могу држати отворене како у летњој тако и у зимској сезони од 7 часова најутра до 6 часова увече, а у суботу по подне оне не могу бити отворене после 2 сати. У вези са наредбом надлежних власти наређујем да се месарење радње, као и трговина пшеницом, сојом, мама и слаткишима, могу подолжим држати отворене до подне.

Продајне на пијацима, ватарима и улицима, ако се баве продајом зелених и цвићем, могу своје радње држати отворене до 10, а трговци воћем до 12 часова у подне и за време празника.

(●)

— Четврт милиона мува уништено за време „дана мува“ у Нађкерешу. Како „Регели Мађарорсаг“ јавља из Нађкереша, тамо је овог лета приређена свестрана акција за уништавање мува. Иницијативом градског лекара д-р Каршан Михаља приређени су „дани мува“. За то време ученици основних школа скупили су ухваћене муве у количини од отприлике хиљаду кутија шибница, што значи да је у Нађкерешу за кратко време уловљено око четврт милиона мува. За сваку кутију шибнице пуну мува завод за старање за туберкулозу у Нађкерешу плаћао је 20 филера.

— Поправке асфалта у Сабадки одређене су од стране контролних власти. Према извештају Техничког одељења асфалтске плоче налазе се у врло рунтираном стању у појединим улицама, и потребна је њихова хитна оправка, како би се спречио даљи квар. Како се сазнаје, извршиће се идуће године изградња пута до Бачандрашфалве.

— Поседник убио жену а ранио ћерку што су биле хипермодерне. „Регели Мађарорсаг“ јавља из Солнока: Поседник Сарваш Јожеф из Тисаннока стално је живео у свађи са својом женом и ћерком којима је замерао да су велике кокете и да проводе живот хипермодерних жена. Недавно је због тога дошло до огорчене свађе између Сарваша, његове жене и ћерке, и овај је у напону разјарености потешао нож на жену и ћерку. Сарвашева жена услед многобројних убода ножем умрла је на лицу места, а ћерка је пренета у болницу са тешким повредама.

— Најновије из Хрватске. Поглавник г. д-р Павловић телеграфски је честитао председнику Словачке г. д-ру Тшоу ројендан. — Загребачки новчани завод дали су 2,5 милиона куна за Црвена крст. — У свим местима Хрватске прослављен је Квартинио дан на успомену раковачке буне из 1876 године, када је Буген Квартинио дигао буну за слободу Хрватске. — Командант италијанских трупа у Црној Гори генерал Александар Пирици Бироли одликован је највишим хрватским и немачким орденом. — Према службеним подацима у Немачкој се налази нешто више од 200.000 хрватских радника, од којих је преко половине отишло у Немачку у првој половини ове године. Овај радници послали су кућа 300 милиона куна. Влада је повисила трошарину на вино. Државна трошарина виноса на обично вино 800 куна, а градска трошарина у Загребу 600, у осталим градовима 400 куна, у општинама 200 куна.

— Читав низ пресуда по Закону о сузбијању скупине изрекао је Окружни суд у Сабадки. Судија појединач Окружног суда у Сабадки г. Кипш Имре довео је јуче читав низ пресуда по Закону о сузбијању скупине и несавесне спекулације. Плетл Јожеф, трговац воћа у Сабадки, осуђен је на месец дана затвора и 100 пенга новчане казне због тога што је лимун продавао због чега је на комалу; удова Јосифа Орајева, пиљарица, осуђена је на 2 месеца затвора и на 200 пенга новчане казне због продаје јаја по цени од 22 филера по комаду; са 500 пенга новчане казне и 3 године губитка часних и политичких права осуђена је супруга Хуска Јожефа, због продаје хлебног брашна по цени од 1,30 пенга по килограму, а Иван Баштић-Павловић на месец дана затвора због продаје брашна по цени од 1,50 пенга килограм; супруга Шинковић Иштвана продавала је млечне производе по цени од 1,30 пенга, односно много скупље од максимално утврђене цене, и суд ју је осудио на месец дана затвора и 3 године губитка часних и политичких права, а Виктор Иковић, познати трговац деликатесне робе, суд је осудио на 2 месеца затвора и 200 пенга новчане казне због продаје макар по цени од 3 пенга и 20 филера по килограму.

— Нов ситан новац у Хрватској. Министарство финансија у Загребу дало је у вараду ковања новог металног новца у износу од 325 милиона куна. Истовремено се новац од 10, 2, 1, 0,50 и 0,25 куна.

Разбојник осуђен на смрт

Кечкемет, 16. октобар. (МТИ) — Суд у Кечкемету јуче је осудио на смрт Хашур Јожефа, који је маја ове године у Нађкерешу, поред гробља, заједно са другом Коцо Михаљем, убио двојицу Ердеш Јожефа, убио га и његову одрачу Јожефе. После убиства одвајали су у стан инжењера, али пре него што су још нешто одрачу, спречени су те су побегли. Полиција их је, међутим, убрзо ухватила, и тако су изведени пред суд. Коцо Михаљ, саучесник у разбојништву, осуђен је на 10 година заточења.

— Скупштина секције електричара Занатлиског удружења у Ујвједку. Секција електричара Занатлиског удружења у Ујвједку одржаће 18 октобра у 9 часова пре подне своју редовну скупштину у просторијама Занатског удружења, на коју се позивају сви чланови секције.

— Рационирање потрошње бензина у Хрватској. Наредбом Министра трговине, ратне и безбедности за моторна возила у Хрватској смањене су, а износе за особне аутомобиле 100 кг. за 15 дана, а за теретне аутомобиле 180 до 240 кг., према коњској снази кола.

— Паробродарски саобраћај између Београда и Шапца поново је обустављен, како јавља Српска речна пловидба, због ниског водостаја.

— Планирање пољопривреде у Србији. Проводи се тачно и уз централну управу по целој земљи. На расположеној планиској пољопривреди стављен је и радње, као и штетља. Министар пољопривреде г. Богољуб Кујунџић одржао је у среду поводом отварања нове сесије за српске сељачке говор у коме је разлагао велику важност државне планиске пољопривреде како за државу тако и за појединце. Нагласио је да су сељаци махом нешколовани људи, који врло тешко примају нове проналаске и примењују их често пута читав век касније. Осим тога сељаци, баш због недовољне школности, иду увек савесни на прелаз саби. Има и лењих, неспособних сељака, који не обрађују своју земљу упркос томе треба. Ово све не сме да буде, јер иле не штету држави. А то се највише осећа у рату. Зато је српска влада одлучила да искористи сваки комад земље, а да се земља обради свако, да донесе највише и најбоље. То се може постићи само сложним радом, а не аперијом која је досада владала пољопривредом слободом у пољопривреди. Нагласио је и то да исуз важне високе цене, већ сигуран износ и одлична жетва. Када се земља да ове што је потребно, и када се ради планиски и разумно, земља ће бити боља него досада. Савезници је затим да ће отплате у свим облицима бити сељацима остављена на располагање, разуме се бесплатно, сва помоћна средства за рад. Само ће бити подељено међу сељацима и сељаци се само одличан квалитет. Кооперацијом треба да господари народни читаре, тј. витезови сваког појединца. Зато је влада одлучила да почне код српског малог сељака, да га поддрже, јер од тога зависи опстанак или пропаст земље. На крају је саопштио да је немачка команда дозвољала да се изабрава на појас поред путова и железничких пруга од 500 метара са обе стране смањ на 300 метара. Тако ће се сада у овај појас земље поред железничких пруга и путова моћи искористити за жито, само се кукуруз и сунцокрет не могу сејати поред пруга и путова.

Долази велика премијера у „Ракоци“ биоскопу од 19-25 октобра о. г.

ГРАД ПЕТРОЛЕЈА

У главним улогама:

Клодет Кољбер
Клерк Гебл
Спенсер Траси
Хеди Ламар

— Удружење ратника у Сабадки позива све оне чланове који су се прошле године добровољно јавили за војску да се 18 октобра у недељу пре подне у 10 часова пријаве у Католичком момачком кругу. Легитимацију нека свако понесе са собом.

— Д-р Мишеи Андраш — у Ујвједку. — у католичкој порта — Темплом удвар под бр. 4 на Пспрату — отворио је адвокатску канцеларију. 1710

— Склапање уговора за товљење свиња у Сабадки за потребе градске апровизиције. Велики жупан г. д-р Андор Рек издао је јуче наредбу да је Министарство за јавну исхрану овластило трговца г. г. Рајк Ендреа и Балаж Ернеа са канцеларијом у Кошут улици бр. 2 да могу склопити уговоре са месним товљачима ради товљења свиња за потребе исхране становништва у Сабадки путем градске апровизиције. Велики жупан упозорио је заинтересоване власнике стоке да су само споменута два трговца, овлаштени да купују за месаре свиње и стоку за клање.

— У Зомбору се организује женска добровољна служба рада. Претседник женске добровољне службе рада у Зомбору, супруга витеза Барлаи Јаноса, упутила је позив свима женама у граду и околини које нису старије од 26 година да се јаве за добровољну службу. Оне ће бити употребљене у обавештајној служби. Ради њихове обуке приредиле се течај који ће трајати две недеље, а на њему ће моћи учествовати жене које су свршиле 4 разреда средње школе.

— Два смртна случаја услед нехата. Надничар Чисар Иштван из општине Хир вршио је радове око једног огромног орачког дрвета, у намери да га обори. Кад је дрво оборено, оно је повукао за собом телефонске жице, а ове су се закачиле за електрични вод, који је пао на десетогодишњег сина и деветогодишњу ћерку машинисте Бемиша који су сместа погинули. Чисар је сада изведен пред суд и оптужен за убиство из нехата, на је осуђен на три месеца затвора.

Тешка обољења зуба

Крварење десни је последица недовољне количине витамина „Ц“

Колико је вас стотину пута преметало приликом јутарњег или вечерњег прања зуба да десни крваре! И већ због тога нешто никада нисмо забринули.

Па ипак, треба томе да поклоњите пажњу. Јер здраве десни су изванредно важне, не само за добро полог нашег организма, већ и за наш спољни изглед. Јако је нарочито важно за жене које пазе на своју лепоту. Најлепши женин украс, осмех, зависи у првом реду од здравих зуба, а они онег од здравих десни.

Здраве десни су зависне од наше исхране. Ако десни крваре често и упорно, значи да вам недостаје витамина „Ц“. Шта треба учинити против овог зла?

Пре свега, треба масирати десни. Ставите нешто слане воде на четкицу за зубе и благо трљати доње и горње десни споља, а онда изнутра. После тога треба добро испрати уста водом, у којој има неколико капи лимуновог сока.

Затим треба да настојимо да своју храну по сваку цену обогатимо витамином „Ц“ који нам недостаје, а који једини може да заштити наше десни од инфективних обољења.

Сваког дана треба попити бар по једну чашу лимуновог или поморанџина сока. Осим тога, у редовне оброке јеловника треба по могућству уврстити малине, јагоде, грожђе и воће које обилује витамином „Ц“.

Али морамо припазити на једну ствар: витамин „Ц“ је изванредно осетљив. Њега збоља кувања и врења. Да бисмо телу дали довољно витамина, потребно је не само да једемо храну која садржи витамин, већ и да је једемо у најсвежијем стању, пресну. Због осетљивости витамина морамо појести веће количине хране.

ПРОНАЂЕН СЕРУМ ПРОТИВ ТУБЕРКУЛОЗЕ?

Како шпански листови према једној информацији из Аргентине јављају, асистент медицинског факултета у Буенос Ајресу, Хелен Хуејо, успео је, тобоже, да пронађе сигуран серум против туберкулозе. Он је у својој лабораторији дупи нове године вршио свестране опште да би дошао до толико жељеног лека. У последње време он је лечио болеснике од којих су лекари већ дигли руке. У нареднају се тврди да овај серум не служи само као лек против туберкулозе, него може да се примени и као предохрана против ове опасне и толико раширене болести.

ПОВРАТНА ГРОЗНИЦА

Повратна грозница је болест која се преноси вањима, а каткад и стеницама. Ту болест називају бацилна река сприва. Болест обично почиње јаком ватром, која траје више дана, затим једна недела пролази без ватре, па се опет враћа, док не дође до оздрављења или смрти.

Најсигурнија предохрана против повратне грознице је у томе, да се људи чувају од вањиду, тамне их и што чешће мењају своје рубље.

Шангај, највећи и најбогатији град Азије

ЦЕНТАР ПОЛИТИЧКИХ ДОГАЂАЈА КИНЕ

Шангај је један од најчуднијих градова на свету. Нигде се на свету најмодернији тип велике европске и америчке вароши не меша тако шаролико и без реда као у тој кинеској вароши, по броју становника петог на свету. Шангај је каледоскоп дивовских облакодера, палата, малих кинеских колиба, мандаринских палата, храмова, аутомобила, рикши, бележ и жутих људи, прева европско-азијско мешавина.

У овој огромној кинеској вароши од прастарих времена пламти урочења и неодољива мржња Кинеза према свима страницима. Та прво место долазе Американци. Уопште, бели људи у Шангају и Кини осећају се веома невагодно. Па ипак, Шангају припада с правом назив најмодерније азијске вароши. То је уметници Париз Далеког истока.

Страници у Шангају могу стеновати само у одређеним предграђима, у такв. концесионим квартовима. Шангај је у исто време најлепша, највећа и најбогатија варош Кине. Ова варош осетила је све перипетје минулих грађанских ратова и револуције. Године 1912 укнута је кинеска царевина, а отада у Кини постоји демократска република. Али та кинеска демократија је само карикатура праве демократије.

Откако је дошло до ратног сукоба између Кине и Јапана. Шангај је постао центар политичких догађаја у Кини. Шангај се сматра срцем Кине, и отуда је у своје време ширена велика мржња и према Јапанцима. Конфликт између Кине и Јапана има не само своје привредне, већ и расне узроке. Расне разлике између ова два азијска народа толико су велике да се никада неће моћи говорити о обликовању између Кинеза и Јапанца. Може се слободно рећи да се Кинез од Јапана можда разликује више него Кинез од Европљанина. Вера, култура, свакидневни обичаји, уметност, политички дух, морал, менталитет Кинеза и Јапана су управо антиподни.

Улицама Шангаја данас пролазе хиљаде модерних Кинескиња које се одевају по најновијој моди. Тамосиња деца васпитавају се по најмодернијим методама, па ипак кинески модернизам није ни сенка јапанског. Већ на неколико стотина метара од Шангаја постоје села која о модерном животу немају ни појма, и чији становници не осећају жељу да виде Шангај, модерни, покварена Шангај — како они кажу. Они још нису пропали у ту варош.

САМО ХАЈНЕМАНОВО ОДЕЛО
1388 **прави човека господином**
УЈВИДЕК — Мусолини улица број 13

Нешто што се у Паризу вековима не мења

Једна занимљива професија у француској престоници

Недавно је у Паризу одржан конгрес чувара кућа, домара и домариза, али, како се они у француској престоници зову — консервџа. Тим послом се махом баве даме. То су обично пунаје доброћудне жене, које преко целог дана седе у својој вратарској лож крај улаза у кућу и пажљиво посматрају кад ко улази и излази из куће. Консервџа добро зна који њен киражнија је када и кога прими у посету, тачно је обавештена и о куповинама својих киражнија и уопште баци дубок поглед у њихов приватан живот. Становници за париске консервџе немају никаквих тајни. Она све зна, о свему је обавештена. Она зна како „кућа деша“, како саме консервџе са поносом кажу.

Ја садањем конгресу чувара париских кућа било је говора о важним сталешким питањима. Последњих година се показало да је позив консервџа знатно отежан зато, што се власти, а нарочито полиција, све тешко нама обраћа ради добијања података о појединим киражнијама. На тај начин многе консервџе су у Паризу губиле своју службу, јер станар је сазнавао ко је полицију обавестио, па је претио кућевласнику отказом ако обрљаву консервџу не отпусти. Кућевласници су за љубав станара често отицали својим консервџама.

И згаче, ово тражење обавештења о станарима доносило је консервџама многе непријатности, па је сада на конгресу пао предлог да се париски чувара кућа заједнички обраће

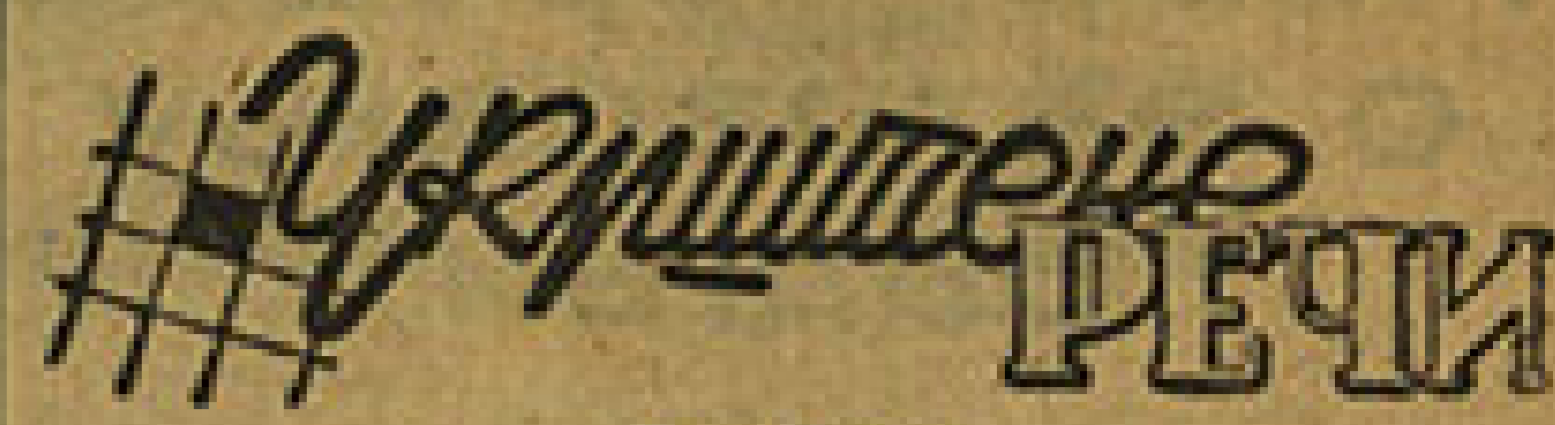
влади, тражећи да се убудуће заштите од власти, а нарочито од полиције и разних политичких лица када траже податке поверљиве природе о станарима. Они тврде да су позвани да чувају кућу и старају се о чистоти и реду, о доброј станари и безбедности саме куће, али нису позвани да буду шпијунс, а и не може их на то нико приморати.

Париске консервџе су, могло би се рећи, старе као и сам Париз. У Паризу се последњих векова много што шта мењало, али консервџе су увек остале исте. То је и данас сталож који у целом Паризу узима највећи углед. И баш отага је вероватно да ће влада уважити њихове оправдане разлоге и жалбе, и наредити да се убудуће од њих не траже никаква обавештења поверљиве природе. Изузетак ће се чинити само у оним случајевима када париска кривична полиција буде трагала у вези са неким злочиним.

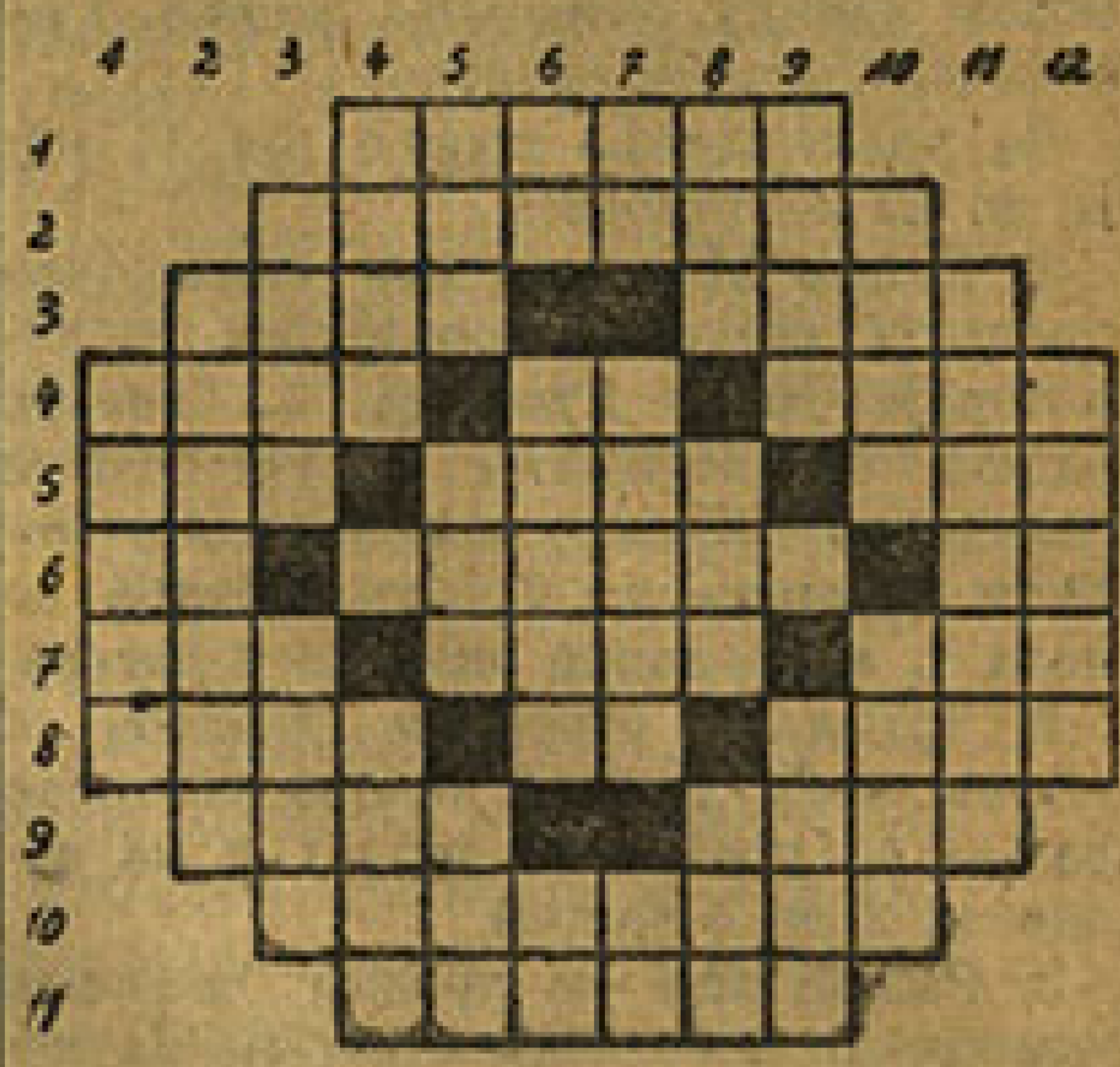

АУТОМОБИЛ КОЈИ СЕ КРЕЋЕ У СТРАНУ

Вилески листови јављају да је један ауотралски измишљер из Мелбурна, неки Ватсон, патентирао свој изум који за аутомобилизам претставља невероватно велики добитак. Изум ауотралског измишљера састоји се у томе што му је пошло за руком да конструира аутомобил са точковима помоћу којих аутомобил може да се креће и у страну. Овај изум допринеће много лакшем паркирању аутомобила.

Број 223

Водоравно: 1) Лакрдијаш. 2) Ситница. 3) Женско име — привена одећа. 4) Свештано — уздигла заменица — позоришта. 5) Сет (хрватски) — женско име — смранута вода. 6) С — две кожне торбе — жична заменица. 7) Име мађарског владара — мати — победа (немачки). 8) Рим — шта (словачки) — присвојна заменица. 9) Земљиште засађено дрвећем — женско име. 10) Задужбина кнеза Лазара. 11) Дан Господњи.

Успрзано: 1) Морски разбојник. 2) Брдо код Скадра. 3) Свежањ — љубав (француски). 4) Левовито место — сугласник — усклик. 5) Турски господин — Беч — здраво (латински). 6) Лична заменица — место у Бачкој — пакао. 7) Коњ — верно — одречна реч. 8) Планина близу Шалпа — господин (турски) — мета. 9) Острво у Јадранском Мору — самогласник — женско име. 10) Уточаште — женско име. 11) Малокрвност. 12) Черкези.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 222

Водоравно: 1) Ос — ко — ас — па. 2) Сава Немањин. 3) Арон — шам — Муја. 4) Мај — тумач — Јум. 5) Јад — Тан — сок. 6) Монитор. 7) Мал — Цот — а, ш, б. 8) Мат — Самос — кам. 9) Улис — сеп — Пиза. 10) Хоћевар Омер. 11) Ам — до — од — Н(немањин) Сава.

Успрзано: 1) Осам — Муха. 2) Сареј — малом. 3) Воја Матвић. 4) Кан — т — дол — с — сед. 5) Он — шут — и — Сас — во. 6) Е — ама — и — оме — а. 7) Ам — Ман — т — топ — Ра. 8) Сам — ч — СОА — с — под. 9) Њујоршким. 10) Пајук — бабен. 11) Алпм — Марс.

НОВА ПРОФЕСИЈА У САД

У Северној Америци почела је да цвета нова конјунтура у вези се професијом такв. бензинских гангстера. Као у своје време, кад је у Америци владала строга прохарица (забрана алкохола), када су кријумчари алкохола правили најсјајније послове, тако сада кријумчари бензина имају најлепше изгледе за зараду. И у Америци постоји приватна берза, а највише тражење артикла на црној берзи је бензин. Спекуланти на овом пољу илчу као печурке после кише и старају се да задовоље све потребе потрошача. Ова спекулација се бензином ван законских прописа довала у последње време до тота да су околгазени амерички гангстери почели да врше нападе и на војне теретне аутомобиле који превозе бензин. Пре неколико дана у близини Њујорка једна гангстерска банда од шест чланова зауставила је ручним метралецама један већи војни теретни аутомобил, на коме се налазило 280 галона бензина. Они су шофера и пратњу аутомобила заробили, а целу робу залепили.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

НАЈБОЉИ СТРЕЛАЦ ШВЕДСКЕ

Аге Стјердал-Јерфала

Арсбал, који је у овоје време био знаменитост једнога штокхолмског варјетеса, славног стрелаца Арсбал већ се одавно повукао и живео раскошно у унутрашњооти.

Једнога дана разговара се по Шведској вест да ће Остенби, најбољи стрелац света, наступити у гетеборшком циркуу; причало се да пуца чудесно, да превазилази све што су други постигли на томе пољу.

— Радоваћу се ако budete мој гост — пишао је Арсбал Остенбију. А Остенби је дошао.

— Поздрављам у овојој кући другог најбољег стрелца Шведске — рекао је Арсбал када су се руковали.

— О, да — одговорио је скромно Остенби —, признајем да је Гудхајм, најзврснији стрелац у доба краља Магнуса II, имао боље ово него ја. Умро је 1361.

Овај разговор се водио у великој дворњаци Арсбалове замка, и домаћину није баш немало годно.

— Видите ли ону слику преко у углу, авалу «Јуриш витезова»? — питао је Арсбал.

— Видим.

— Око коњаника с леве стране уз сам оквир, са четрнаест корака — рекао је Арсбал и узео један штит са стога где је лежало још пуно напуњених оружја. Одјекну пуцањ, а племенити витез са леве стране оваира више није имао једно око.

— Његово десно око, са неслаест корачај! — рече Остенби, кровавши два корака иза Арсбала, пошто је агробио један штит, не губећи много времена у берању. Храбри витез већ је био слеп.

— Предње коњито коња с ове стране! — рече Арсбал, а глас му је звониво промукло. — Седамнаест корака! — Секунд доцније коњито је било само комадић поцрнелог платна.

— Предње коњито с ове стране, осамнаест корака! — каже Остенби мирно, стаје иза Арсбала и пуца једва црљајући. Витеза је поново задесила несрећа — на овај мотек није промашио.

— Врх његове капе, деветнаест корака! — каже Арсбал.

— Врх његова носа, двадесет! — одговара Остенби.

Врх капе и носа постиже света оудбина.

Срећом је дворњаци била веома велика и било је пуно ствари у њој. Двојице мајстора је успело да доспеју до тридесетитри корака, али см је тада било већ немогуће и даље се повлачити. Ослобави су се дакле о зид а тако су нуцали.

— Лабудова глава на голбуну, поред електричног прекидача! — рекао је Арсбал када већ ни лешави нису преостали са слике «Јуриш витезова».

— Тачка на ј у мапи Азије на географској карти поред ормана! — рече Остенби.

— Пет китапа на Казро! — одврати Арсбал, док је пет китапа погодило оно место где је још малочас био највећи град Египта.

— Осам на Кантаури! — узвикну Остенби.

Када су с тим свршили, дошао је ред на електричне свикалице; са изузетком једне једине (пошто им је извесно осветљење ипак било потребно) све је поштива мета оудбина.

— Ова стаклена фигурица која се топила а стајала је на камену била је најредно лупка! — говори Остенби док пуца.

— Паук у левом углу чевачице! — каже Арсбал.

Сада су већ нудали о огледалом у ризници, левога окронути дворњаци; али је оваки детаљ погађао пра. Арсбал се свинуо и пуцао тако да је између својих ногу гледао у огледало. — Другме за звано поред врата! — рекао је.

Два тренутка потом уђе један слуга: — Јесте ли ви звонили?

— Да — одговори Арсбал —, напуњите нам оружје. Додуше... онде скоро да смо готови, да пређемо у другу собу?

— О, не, овде је тако пријатно — каже Остенби.

Није им требало више него дваљих двадесет минута, а већ нису имали више у дворњаци на једног циља на којв би могли нуцати.

— Пружите руку уз зид — рече Остенби а отрча у другу крај дворнице.

— Два милиметра од нокта малог прота! — узвикује. Погодак је био тачан.

Потом је Арсбал узбио оловку из руке свога госта. Следовале су запалене цигарете, чак метални новац Али је све то постајало досадно.

— Ресница вашег десног уха! — рече Арсбал, пошто у овоме тренутку за њега није друго ухо није било важније.

— Ваша, лева! — одговара за задовољштину Остенби.

— Ваша десна нога! — изјављује Арсбал.

— Ваша лева! — одврати Остенби.

— Брадавица на вашем левом палцу! — циља Арсбал.

— Овај седи прамен изнад ваше десне слепоочнице! — пуца натраг Остенби.

После пет минута је текла крв из седамнаест унапред одређених и најваљених рана. Код осамнаестог китца су се опесвестили, јер су обојица изгубили подоста крви.

У болници су их сместили у исту собу и истовремено су дошли к себи.

Отворила су се врата и сестра Кристина је ушла к њима.

— Чаробна је! — рекао је Арсбал.

— Дивна је! — шапутао је Остенби.

— Када имате прво слободно по подне, драга? — питао је Арсбал.

— У недељу, господине Арсбал — пријезно је одговорила сестра Кристина.

— Да ли бисте желели да нас почастијете, и у недељу изађете с нама у шетњу? — питао је Остенби бојажљиво.

— Врло радо — одговорила је Кристина, а затим је срамежљиво додала:

— Претпоставивши, господе, да ћете остати на престојном растојању.

— Наравно, наравно — одговорио је Арсбал —, подесет корака.

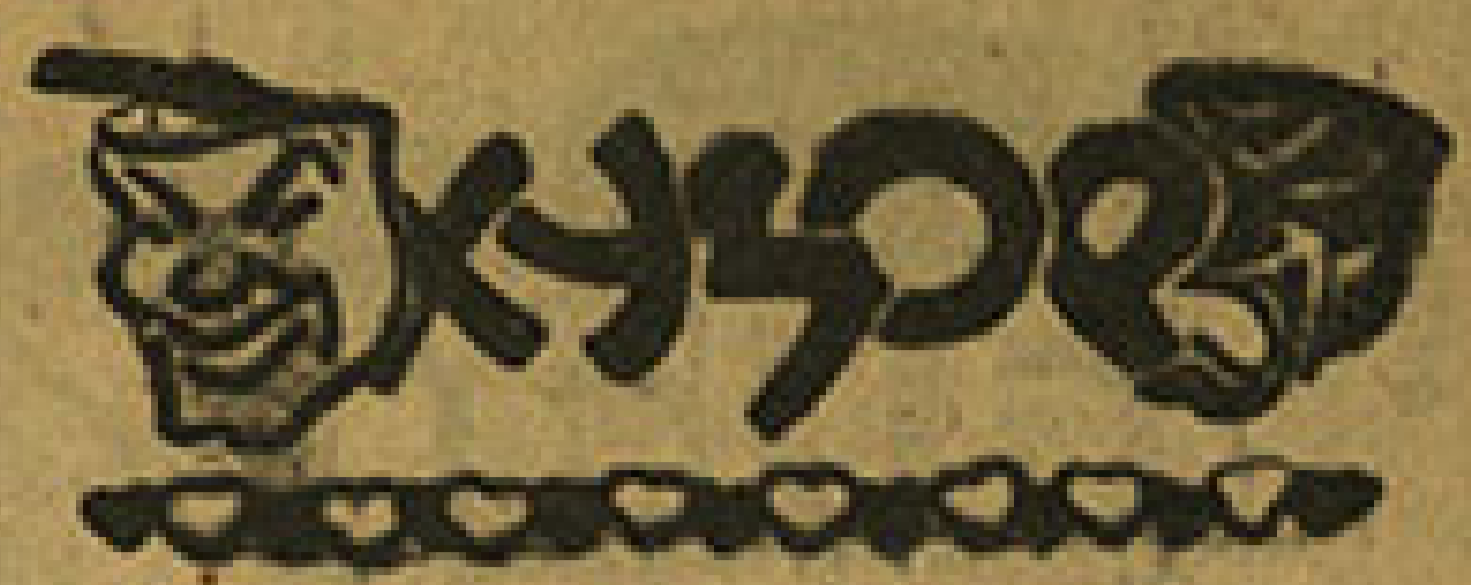
— Ја с десне стране — каже Остенби.

— Ја с леве — вели Арсбал.

Обојица су као зачарани гледали слатко лице сестре Кристине.

На подбретку је имала две мајушне и преписане пеге. Једну с десне, другу с леве стране.

Она троје су једва чекали да дође недеља.

КАДА ЖЕНА ВОЛИ ДА ИГРА

— Али забога, када ће већ једном бити даменвал?

ЉУБАВНА ДРАМА У ШКОЛИ

Необична љубавна драма одиграла се недавно у гимназији у престоници Мантукуа, Пејтингу. У Кини су жеске и мунке гимназије спојене, и ученици оба пола посещују исту разредну дворану, па чак седе и помоћно са олазијама.

Један гимназијалац VI разреда удварао се једној својој колегици у суседној скамљи дуже времена, и обећавао јој да ће је после свршено матуре узети за жену. Али пре матурсног времена гимназијалка вереница приметила је да се већ вереник удвара ученици која је седела поред њега у скамљи. Љубоморна гимназијалка није могла да опрости ово неверство своме веренику и једног јутра је дошла у школу са револвером. Тек што је почео прва час, љубоморна девојка видела је како се њен вереник удвара овој другој. Она је извадила револвер и убала са два метка вереника и своју супарницу, а затим је к себи теже рапнула.

Адриен Орвал

Док је говорио, Фридрих Милер је стадио шетао по соби горе-доле. Понарад је застајао и своје чело приклањао на стаклени зид, као да је од његовог хладног додира отеклао освежење. Одједном је застао и пришао Арману.

— Знате ли, на пример, шта је рекао један амерички фабрикант Морису Шевалијеру када је дошао овамо још у доба немог филма и тражио уговор, позивајући се на то да су више његових филмова у Француској постигли рекордан успех? — упитао је Милер са таквим жарком мракће на лицу као да је причао сопственог невољу. — Овај фабрикант је рекао, имао је, замислите, смелости да му каже ово: «Милик, ми француске филмове не познајемо. Ако су рђави, не можемо их приказивати, ако су пак добри, нећемо да их приказујемо. То је бар поштено и јасно речено, зар не? Али да вам наведем још један пример. Секунда

сте се већ састали са старим Валмоном... Он је ваш сународник! Он ће имати у Холивуду уговор догод је жив. А знате ли зашто? Јер су холивудски стручњаци пронашли да је он савршен тип комичног малограђанина, француског Бобета, и не пролази на једна година а да он не суделује бар у десет филмова. И увек у истој маски: мила црласта брада, жанет, коцкоте панталоне, пљоснат мек шапер. А једном сам видео како овај несрећник плаче јер кад је готов филм био приказан, он је тек тада приметио како се преко њега мањони Американца смеју Французиња. Али шта је могло да учини против тога? Треба јесте! Он има породичу. Па и мој случај... Да, сад ћу вам све изјавити, и онако ми је своједно!

— У Америку сам отишао 12 септембра 1912. Дошао сам из Немачке. Тек што сам се освирио, а био сам приморан да месам шантај. Своју жену сам обожњао... После неколико недеља, када сам сазнао у Холивуд, као помоћни режисер пришао сам знаменитом режисеру Алберту Мечелу. Случај је хтео да сам један његов филм сам записио, јер је он дуже времена био отсутан. Филм је потпуно успео, и тако сам почео редован режисер. 1915 примио сам америчко држављанство. Отада не излазим из земље. Када се и Америка

умешала у рат, био сам ослобођен војне дужности, јер се на надлежном војном месту сметрало да је производња филмова исто тако важна као и производња ратног материјала... Наиме, ми смо морали да производимо пропагандистичке филмове. Ја, Немац, толико сам се освирио да сам учествовао у фабриковању филмова који су рузили и пређали мој народ! Почев од 1919 имао сам даву позицију. Моје филмове очекивали су нестрпљиво не само акционери «Континентала», него и сама публика, јер су првама пружале огромне добити, а другима ојајну забаву. Па ипак, мој живот онде постао је неиздрљив! Морам одавде отићи... кући... у Немачку!...

Ту је Милер прешинуо своје причање и уморно се завалио у фотељу, дуго гледајући немо преда се. Арман је осетио да је Милер, иако је много шта испричао, ипак припремо да му наведе прави узрок овога огромног отрочења. Није смео да га запитује, а није имао ни воље да то, јер је не два срца сажаљевао овог човека, видећи му на лицу јасан жарак ненамерне патње.

После дуже немишљења Милер је продужио:

— Мој уговор истеће тридесетого. Добио сам понуду да склопим нов уговор ојајнији неко када до сада. Све је даљашњег дана поравнао сам

да ћу ту понуду прихватио... то сам веровао и осећо... а баш зато замолио сам вас да ме посетите... Ја бих вам радо притекао у помоћ... И мене је било мило и пријатно када ме је неко у добу почетништва пружио пријатељску руку... Али то нисам могао да учиним... Целе ноћи нисам ока склопно... Мучно сам се разним мислима... Али, сад већ знам шта ћу учинити... Отићи ћу кући... у Немачку. Већ сам свт ових мисних борби и жељан сам одмора. Код куће... у Немачкој.

Поново је устао са фотеље и, као да га је неки гонњо, почео је бесмучно да јури по соби. Изненадно је подигао главу и као да је тек сад приметио да се не налази сам у соби, пришао је Арману, стајно му руку на раме, горно се осмехнуо и љубавно, али веома нежним и уморним гласом рекао:

— Немојте се љутити на мене... Али верујте, за вас не могу ништа учинити... И опростите што сам вас узалуд позивао к себи.

Пришао је вратима, отворио их и, обраћајући се Арману, рекао:

— Поступите исто тако као ја: отпунујте кући!

Млади Француз тузио је постоје главу и полугласно промрљао:

Наставиће се

Субота, 17 октобар 1942.

Ходивага, Стефан Штальновски.

★

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Апотека Аларгс, Деак - Ференца трг бр. 5. Телефон: 25-81.

Апотена Илиш, Ержебот трг бр. 4. Телефон: 24-45.

★

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ:

Рођено: 1 мушко и 1 женско дете. Венчања: није било.

Умрли: Удова Косанка Гачулић рођена Ђорђевић, домаћица, 68 година; Маријана Којић, дете од 2 године.

★

РАДИО

17 октобар 1942.

БУДАПЕШТА. 7.00: Јутарња музика • 10.15: Концерт оркестра речне флотиле • 11.20: Артеје познатих уметника • 12.10: Концерт војне музике • 14.00: Грамофонске плоче • 15.20: Забавна музика • 17.05: Цез-музика • 18.10: Уметничко вече • 22.15: Забавна музика • 23.20: Музика за игру.

★

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ О ВОДОСТАЈУ

16 октобар 1942.

Дунав: Комаром 145 (+2), Будапешт 062 (-), Пакш 043 (-1), Баја 022 (+4), Мохач 089 (+2), Бездан 090 (+12), Гомбош 129 (+1), Ујвидек 077 (+1).

Драва: Барч 107 (+1).

Тиса: Вашарошпањем 150 (-1), Тосај -082 (-2), Тисафред 143 (+20), Чонград -200 (+8), Сегед -140 (+4).

★

ОДЛАЗАК И ДОЛАЗАК ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 путнички (са од Сабадке брзи), 16.24 (браи), 20.24.

За Сабадку: 4.31, 8.14 (убрзани моторни, веза за Зомбор), 13.31 путнички воз (само до Сабадке).

За Зомбор: 3.58, 10.87, 18.48 (директан за Паланку), 17.06.

За Обече, Зенту, Сегед: 5.30, 14.00 (само до Обече), 16.33.

За Тител: 6.26, 20.27.

Из Будапеште: 11.57 (браи), 18.08, 22.53 (браи).

Из Сабадке: 7.38, 20.10 (убрзана моторни).

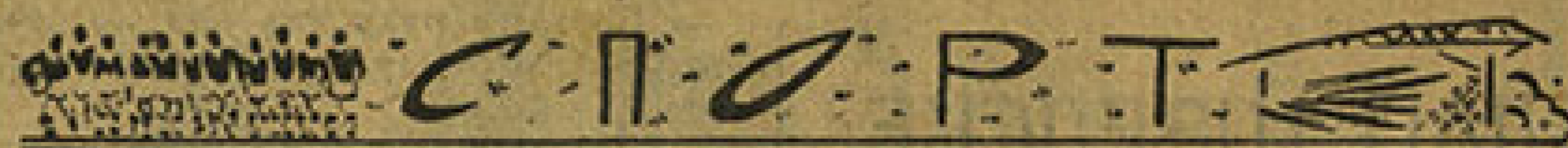
Из Зомбора: 7.32, 10.26 (директан за Паланку), 12.47, 20.18.

Из Сегеда-Обечеја: 7.28 (до Обечеја), 10.05, 19.46.

Из Титела: 6.24, 16.11.

ЧОВЕК И ЊЕГОВА РЕБРА

Познато је да сваки правично развијени човек има 12 пари ребара. Али је мање познато да сваки петнаести човек има 12, већ 13 ребара. Сваки петстотиница Црпаци и сваки хиљадини човек беле расе имају по једно ребро мање, дакле свега 11 пара ребара. Као што се из овога види, људи су по својим ребрима ипак потпуно слични један другоме. У најновије време вешта, искусни и модерна криминалистички стручњаци и овој чињеници посматрају највећу пажњу, па се сада често дешава да у рубрици »нарочита обележја« долазе ове речи: »Има тринаест пари ребара« или »Има само 11 пара ребара«.

Пред утакмицу УАК-Кишпешт

Сутра УАК вероватно игра без Палфиа и Марјановића

Марјановић се није опоравио од повреде, а Палфи мора да игра у школском тиму у Зомбору

Сутра УАК игра своју девету утакмицу у овом делу државног првенства, у Будапешти, против Кишпешта. После утакмице се Шадготарјаном сматрало се потребно да се изврши неколико промена у тиму, те је у четвртак, на тренингу одржаном на игралишту »Хортха Миклоша«, учешћено неколико покушаја. Ову тренинг-утакмицу УАК је играо против овдашњег УВАК-а. У првом полувремену на лево крило је стављен Вураш Аврамовић, који није дао оно што се очекивало; левог халфа је играо млади Лукашик, а левог бека Живковић. Оба ова играча су потпуно задовољна на новим местима.

У другом полувермену Аврамовић је враћен на своје место где је дао уобичајену партију, а Живковић је играо лево крило. Живковић је и на овом месту дао добру игру, много бољу него један играч који је играо на досадашњим утакмицама. Он је доста брз, снажан и одличан пунач, што умногом оправдава његово евентуално постављање. У другом полувермену Марјановић је напустио

игру, јер му је много сметала повреда, те је његово место заузео Лукашик, а Винер, из резерве, место левог халфа. Са овом комбинацијом није се добило ништа нарочито, и очигледно се осећала отсућност Марјановића.

Уколико би Марјановић био способан да сутра игра против Кишпешта, левог халфа би играо млади Лукашик, а лево крило Живковић. Међутим, водеће из УАК-а су обавештени да није сигурно учествовање Палфиа, јер он мора да игра у свом школском тиму у Зомбору, за куп »Сент Јасло«. За сада се толико зна, да је предузето све да Палфи не игра, или да се школско такмичење одгоди. Уколико и Палфи не би могао учествовати, на његово место би могао доћи Јована Јовановић или, пак, Харгетма, уколико је у тренингу. Боља би била покушај са Јовановићем, који је сада у доброј форми и физичкој кондицији.

Као што се види, УАК-ов тим ће сутра против Кишпешта играати у сваком случају у измењеном саставу и некомплетан.

СК Русин-СК Берсил 2:1 (1:0). У Ујвидеку је одиграна ова утакмица, и СК Русин је сигурно победио са резултатом 2:1. Да је Русинова навала искористила све шансе, резултат би био већи. Голове су дали: Хербут, Грубења, а за Берсил Којић. Судија г. Гал одличан. У недељу СК Русин игра у Бечкерестуру са СК Делвадеком из Ујвидека.

СК Левенте (Кап)-СК Левенте (Дунагардоњ) 5:1 (3:1). Домаћи СК Левенте, Кап, заслужено је победио свог противника у утакмици за општен-пехар »Хортха Иштвана«. Голове су дали: Дражић II и III (3), Сивани и један ауто-гол, а за госте лева полутка.

СК Парипаш-СК Хунгарија (Бачтоварош) 3:2 (1:0). Ову пријатељску утакмицу Парипаш је на свом терену заслужено извојевао. Истакли су се Савић, Матић, Рацков I и Рацков II. Судија г. Савић одличан.

Бачка и Зомборски ТК играју сутра првенствену утакмицу у Сабадки.

Првак у тенису у Загребу је Палада, који је победио Матеја. Матеј је други, а Фридрих трећи на листи.

Хрватска је у Буиурешту са репрезентацијом Румуније играла нерешено 2:2 (2:1). Према игри, Хрвати су заслужили победу. Навала Хрвата је потпуно подбавила.

Репрезентација Хрватске игра сутра у Загребу са одличним немачким тимом »Минхен 1890«, а 1 новембра у Берлину против репрезентације Немачке.

Пливачка репрезентација Хрватског састаће се 24 и 25 октобра у Бечу са најбољим пливачима Беча.

МОВЕ ЗТК II-ТИШЕ из БАЈЕ II 2:2 (0:1). Мада се прво полувереме завршило у корист домаћих, ипак је други тим ЗТК успео да се у другом делу игре прибере и да постигне нерешен резултат.

Бербери (Ујвидек) победили су СК Михел у пријатељској игри, одиграјној у понедељак, са 4:2 (2:0). Цео тим бербера играо је одлично. Голове су дали: Олушка, Перге, Поповић и Благојевић, а за Михел Пашћан и Ференц. Судио је добро г. Б. Пашћан.

СК Берсил (Ујвидек) преместио је своју клубску просторију у гостовну Лауерман, Корвин трг 3, где ће и даље одржавати пријатељске саставне оваког петка у 7 часова увече.

Зомборски МТЕ-ТУРУЛ (Милетић) 3:1 (1:0). Зомборски Раднички гостовао је у Милетићу, где је са Турулом одиграо првенствену утакмицу пред приватним бројем гледалаца. Раднички је цело време игре био надмоћан, те ова надмоћност још и није довољном голдиференцијом изражена. На терену је најбољи био Стојачић (»Врба«), као и Коларш, Фриџет, Зрић II и Лазић.

Судија није био на висини.

Касачке трке
БУДАПЕШТА, Х. Корелешн уг 9
(Преко пута источне железничке станице). Одржаће се трке 20 и 24 октобра са почетком у пола 3 часа 468

Утакмице у Сабадки. За првенство трећег разреда бориће се у недељу Бачка са ЗТК-ом из Зомбора, на свом игралишту. У оквиру првенства првог разреда састају се СМТЕ и МШЕ, из Мођарманџке, ОТК-ЧАК, из Чантвара и САФК-КАК СВАК игра у Макоу, МОВЕ СШЕ у Ујвидеку, и Терекешт у Келебији.

У Сабадки ће се одржати релативна утакмица између најбољих релативних СВАК-а и рвача сегодњег СВАК-а. Утакмица се одржава у Девентелому.

Сентон, из Сабадки, победио је на бициклетским тркама у Сентифервару, које је приредио МАВ. У тркама на стазу од 50 км. Станга је постигао време 1:38,52. Треће у тркама на 100 км. је млади Сала.

СК РАСИНГ (Параго)-СК БОРОЦ 8:1 (4:0)

После прошлонедељне победе Ск. Расинга над Ск. Бачфалуом од 8:0, у недељу је Ск. Расинг учинио исти подвиг победавши добар тим Бороца са тако високим резултатом. Домаћин су одлично играли, а нарочито центар-фор, који у последње време показује велику ефикасност. Судија Прерадов одличан.

★

СК УСЕФ (Ујвидек)-БСК (Бегеч) 2:1 (2:1)

Врло занимљива фер-утакмица између горњих клубова завршила се победом гостију из Ујвидека. БСК, иако располаже са одличним играчима, услед неповезаности и рђавих скупних игре морао је изгубити од бољег противника.

Као предигра одржана је утакмица између одбоја БСК-а и резерве БСК-а, која се после једног и по часа завршила резултатом 4:0 у корист борбене резерве.

стају до 10 речи 1'30 п., свака даља реч 10 ф. - За оне, који траже службу, 50% јевтиније.

КУПУЈЕ СЕ:

ХАЛО! ВЕЛИКО ТРГОВЦИ! Купујем једну мушку кројачку машину ипак са целим пребором на пр. апарат за рупице, вајер апарат, за дугмета и т. д. Одмах јавите писмено или умено на адресу: Добрице Јожеф, кројач, Дунагалаш 579. 1781

ПРОДАЈЕ СЕ:

МОДЕРНА, СОЛИДНО ГРАЂЕНА КУЋА са 3 стана и комфором. Гембеш Вула ул. 37. 1742

ПРАЗНО

ИЗВЕШТАВАМ цењену публику да сам овој хотел »Зомбор« из Петефи ул. бр. 56 преселила у весту улицу бр. 99. Топаловић Перошка. 1710

Припеле су првокласне ЈАБУКЕ код фирме Ружич Николе, Ујвидек, 1941 адреса, 13 ул. бр. 20. Тел.: 30-11. 1720

»НОВА ПОШТА« У БУДАПЕШТИ

може се добити сваки дан у трафици ХАНКЕ - Берешпалис улица број 30

Одговорни уредник и издавач: ВОЈИСЛАВ МАТИЋ

Ротациона штампа: »Уранија«, штампарски завод и издавачко подuzeће (влаеник Јован Келемен) за штампарију одговара Јосип Франк, II Ракоци Ференц ул. 50. Рукописи се не враћају.